

Keskkonnainfo

EL ökomärgis Eestis

Hedi Leomar

Keskkonnateabe Keskus

hedi.leomar@keskkonnainfo.ee

28. aprill 2011

Keskkonnainfo

Keskkonnamärgised

Eesmärk:

- edendada keskkonnale vähem mõju avaldavaid tooteid/teenuseid
- jagada tarbijatele teavet
- edendada keskkonnateadlikkust

ISO jaotus

Ökomärgised (I tüüp)- ISO 14024.

- Väljastatakse erapooletu institutsiooni poolt. Aluseks LCA-hinnang.

Isedeklareeritavad märgised (II tüüp)- ISO 14021

- Tootja või teenuseosutaja kinnitus. Kolmanda osapoole kontroll puudub. Vajadusel peab suutma tõestada esitatud teabe õigsust.

Keskkonnateatised (III tüüp)- ISO 14025.

- Toote keskkonnanäitajate arvandmete kogum. Eelkõige äripartneritele. Kolmanda osapoole kontroll.

Keskkonnainfo

Keskkonnamärgised

Ökomärgised (I tüüp)

Mahemärgised

Roheline Võti

Teised

EL ökomärgis

Ametlik

Kolmanda osapoole kinnitus

Tunnustavad erinevad huvigrupid

Tuntud

Olelusringipõhine lähenemine

Usaldusväärne

1992. a

EL 27

LCA

Keskkonnainfo

Seadusandlus

- Euroopa Parlamendi ja Nõukogu määrus nr 66/2010
- Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seadus
- Riigilõivuseadus

Pädev asutus

Taotlused, kriteeriumid, nõustamine, osalemine teavitustegevuses

KKM

Ökomärgise skeemi propageerimine

Keskkonnainfo

Kellele?

EL ökomärgist võivad taotleda kõik tööstus- ja teenindustevõtted:

- st. tootjad, maaletoojad, teenuse osutajad, hulgi- ja jaemüüjad (toodetele, mida nad turustavad oma kaubamärgi all)
- kelle tootele/teenusele on loodud kriteeriumid
  - 25 tooterühma - puhastusvahendid, seadmed, pabertooted, kodu ja aia tooted (värvid, tekstiil, mööbel, põrandakatted jms), turism
  - väljatöötamisel - trükised, ehitised, seadmed, tualetid, fototehnika jms

Võta ühendust pädeva asutusega!

Keskkonnainfo

Tooted ja teenused

Puhastusvahendid

Seebid
Šampoonid
Palsamid
Pesuvahendid
Puhastusvahendid

Seadmed

Arvutid
Telerid
Soojuspumbad
Valgusallikad

Turism

Majutusteenused
Puhkeküla, -laagri
teenused

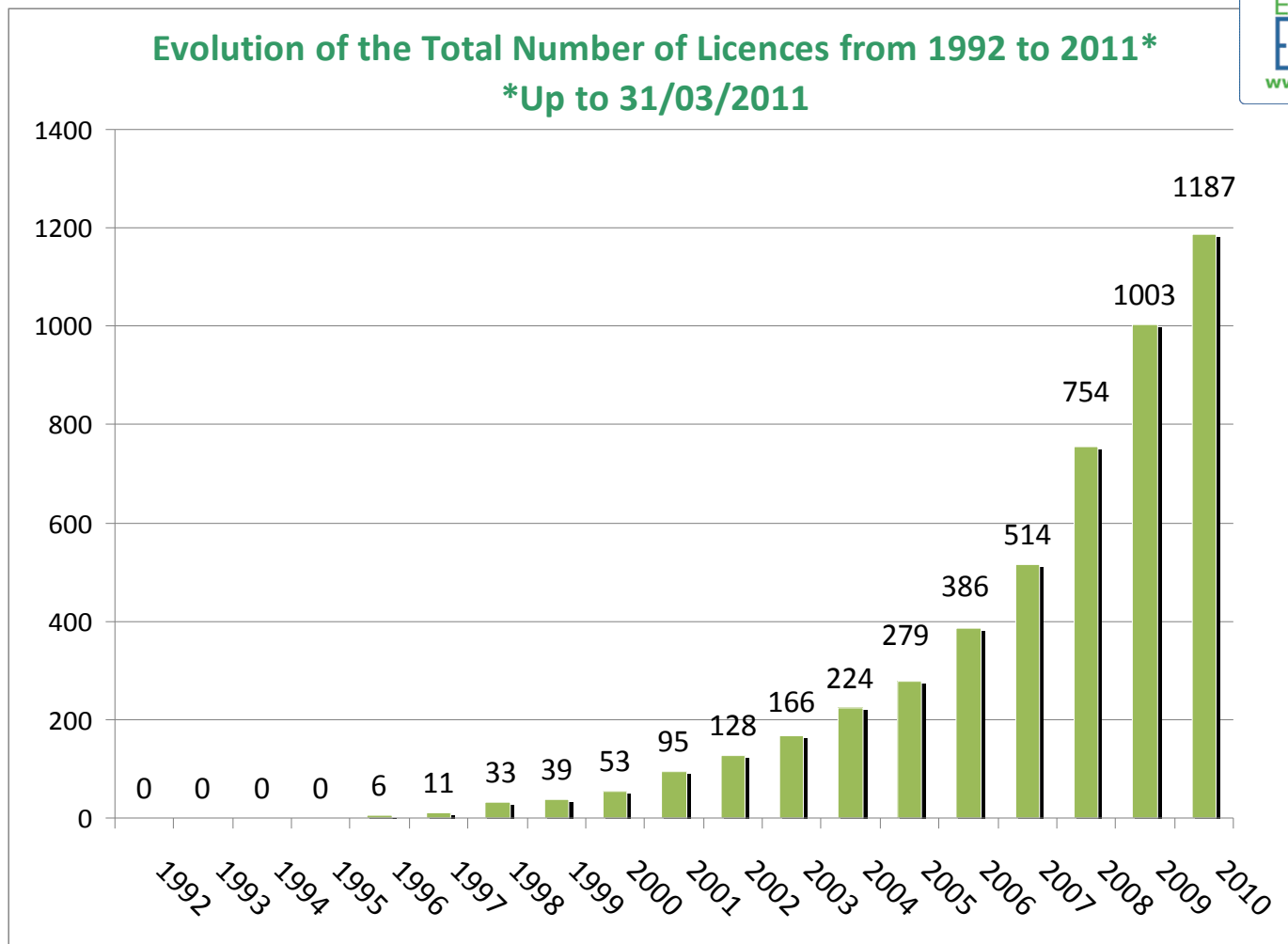
Kodu ja aed

Värvid, lakid
Madratsid
Tekstiil, jalatsid
(Põranda)katted
Puidust mööbel

Pabertooted

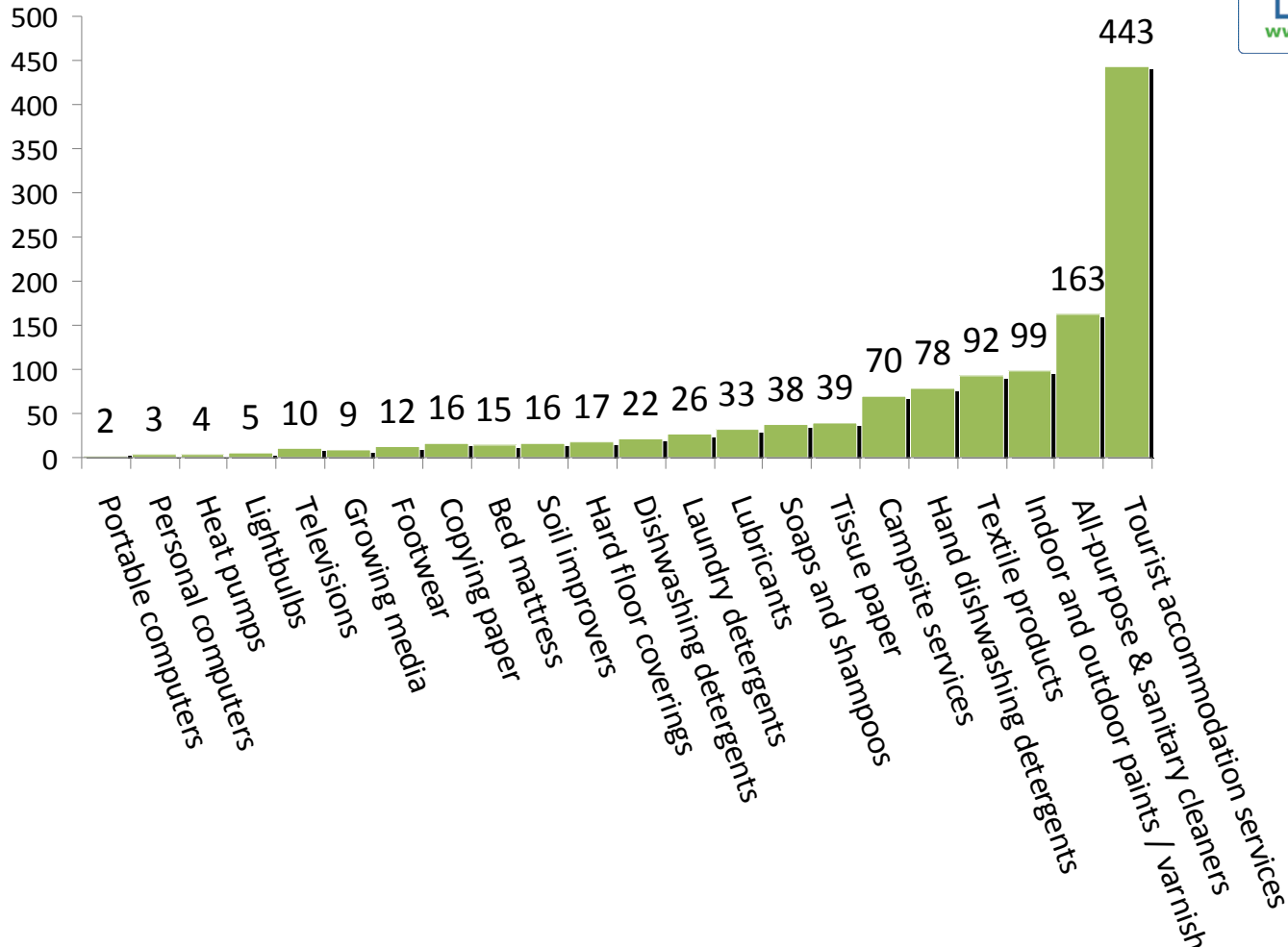
Koopiapaber
Joonestuspaber
Pehmepabertooted

1212 litsentsi, rohkem kui 20000 toodet

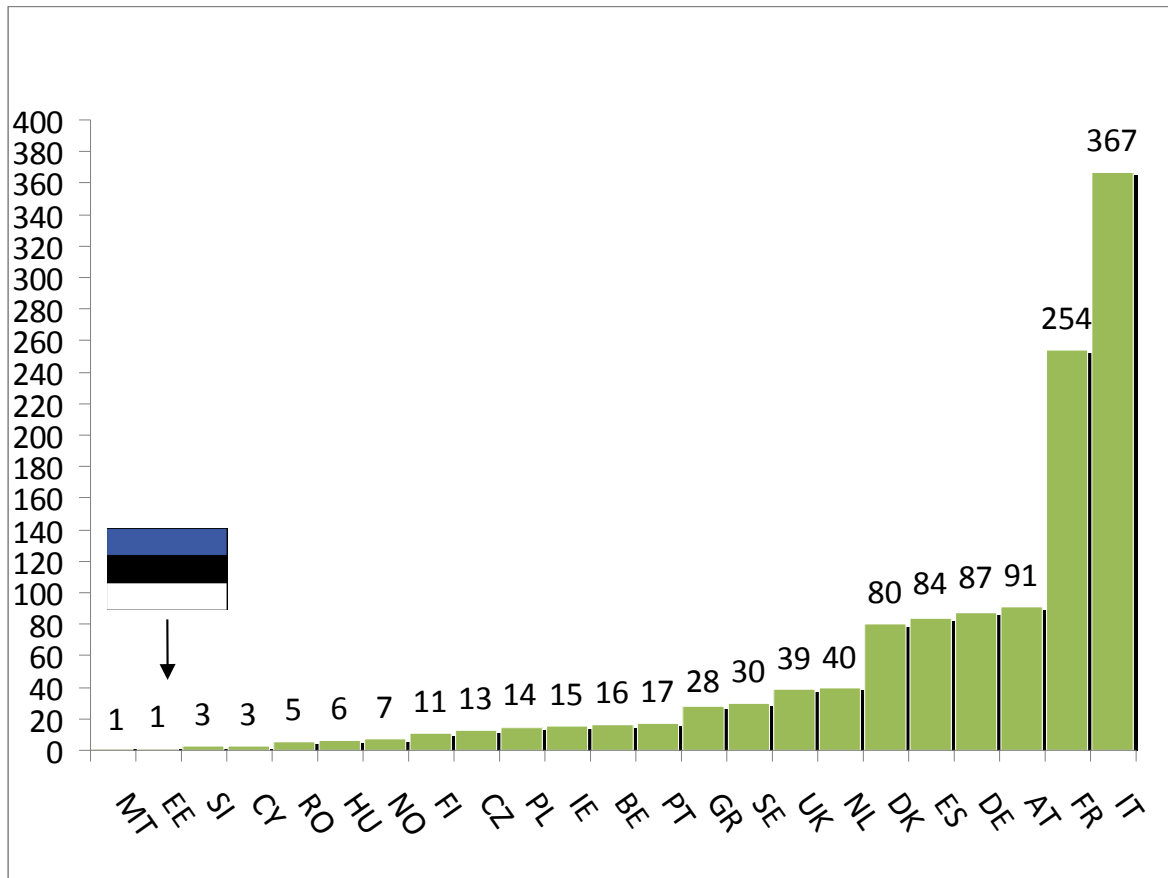
*“40% eurooplastest teavad EL ökomärgist “
Eurobaromeeter, aprill 2009*

Litsentside arv tooterühmiti

- Majutusteenused - 443
- Üldpuhastusvahendid ja sanitaarsõlmede puhastusvahendid - 163
- Sise- ja välistvärvid, lakid - 99
- Tekstiilitooted - 92

Litsentside arv riigiti

Eestis

AS Eskaro

- Laevärv Primo 2
- Alates märts 2008

Kreenholm

- Voodipesu
- Eesti jaemüügis pole

*“EL ökomärgise teadlikkus on kõrgeim Leedus, Taanis ja Eestis (49-51 %)
Eurobaromeeter, aprill 2009*

Keskkonnainfo

Taotlemine

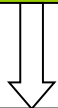
Toote hindamine

Taotluse esitamine

Nõuetele vastavus

Kasutusleping

- Kriteeriumide olemasolu
- Tõendusmaterjalide kogumine
- Katsete korraldamine

- Taotluskausta koostamine
- Katsetulemused
- Deklaratsioonid
- Ohutuskaardid jms

- Esitatud andmete kontroll
- Eksperthinnang
- Kohapealne kontroll
- Lõplik otsus

- Lepingu sõlmimine
- Logo kasutusõigus
- Registreerimisnumber
- Regulaarne kontroll

EL ökomärgise kasutusõigus

Euroopa Ühenduse
ökomärgise kataloog

TERE TULEMAST!

OTSING

- ▶ Toode / teenus
- ▶ Tootja / teenusepakkuja
- ▶ Jaemüüja

PANGE TÄHELE

KONTAKT

FAQ

Toote / Teenuse otsing

Te otsite tooteid / teenuseid:

- mis on kättesaadavad
- mis on tooterühmas
- mille on valmistanud
- mida müüb

Estonia

Indoor paints & varnishes

any manufacturer / service provider

any retailer

Otsi Tühista Vaata kõiki

Toode	Tooterühm	Tootja/jaemüüja	Päritolu
Bona Novia	Indoor paints & varnishes	BONA	Sweden
Flutex	Indoor paints & varnishes	FLUGGER AB	Sweden
PNZ-Holz-Wachs W Wohnraumlasur	Indoor paints & varnishes	PNZ-PRODUKTE GMBH	Germany
Primo 2	Indoor paints & varnishes	ESKARO AS	Estonia

- Kasuta logo (tootel, toote pakendil, etiketil, tootega kaasnevates dokumentides, reklaamis)
- Andmed registris www.eco-label.com

Keskkonnainfo

Taotlemise menetluskulud

- Riigilõiv 320 €

Soodustused:

- EMAS ja/või ISO 14001 ettevõtetele vähendatakse 20 %

Ökomärgise kasutamise eest võib nõuda tasu

- 0.15% ökomärgisega toote aastasest käibest
- max 1500 € (VKE-d 750, mikroettevõtted 350 €)

Muud kulud

- Tööajakulu
- Katsetamis- ja kontrollimiskulud
- Muud kulud (seadmete ja tootmise ümberseadistamine, koostise muutmise seotud kulud, lisainvesteeringud jms)

Keskkonnainfo

Ökomärgisega tooted Eesti turul

Pabertooted (~90 toodet)

- Valdavalt Luigemärgis
- Kõige enam kättesaadavamad

Puhastusvahendid (~ 70 toodet)

- Valdavalt Luigemärgis ja EL ökomärgis
- Supermarketites vähem levinud

Ehitustooted (~70 toodet + FSC)

- Valdavalt EL ökomärgis, Luigemärgis, Sinine Ingel
- Enamikes üldehituspoodides

Seadmed (~ 7 toodet + Energy Star)

Keskkonnainfo

Ökomärgisega toodete/teenuste potentsiaal Eesti turul

Tavatarbija

- Tooted, mis “ihule lähemal” (tekstiil, jalatsid, beebitooted, kosmeetika, puhastus, pesemine, mööbel, värvid jms)

Avalik ja erasektor

- Riigihanked ja ökomärgis (selge hindamise vahend)
- Suuremate ettevõtete hanked (seadmed, puhastusvahendid, pabertooted, mööbel)

Teenused

- Turism (majutusteenused/puhkeküla- või laagri teenused)
- Rohelise Võtme ettevõtted

Keskkonnainfo

Teadlikkuse edendamine

Euroopa Komisjon

Konverentsid, messid, Green Week, Flower Week, Communication Award, eco-label.com

Liikmesriigid

Tegevuskava, (ühis)kampaaniad, artiklid, seminarid, veeb jms

Soovitused ettevõtetele

- Enam reklaami ökomärgisega toodetele
- Tooted nähtavaks (kodulehed, kauplused, infomaterjalid)
- Müügijuhtide, müüjate jm personali teadlikkuse tõstmine
- 100% keskkonnasõbralik???

Keskkonnainfo

Turismi kriteeriumid

Majutusteenused ja puhkeküla või –laagri teenused

- 90 kriteeriumit, millest 29 kohustuslikku + valikulised (20 hindepunkti)
- Kehtivad kuni 10. juuli 2013

Eesmärk:

- Energiatarbimise piiramine
- Veetarbimise piiramine
- Jäätmetekke piiramine
- Taastuvate ressursside ja keskkonnale vähem ohtlike ainete kasutamine
- Keskkonnateabe ja –hariduse edendamine

Enim ökomärgisega majutusasutusi Itaalias, Austrias, Prantsusmaal, vähem Irimaal, Hispaanias, Taanis, Kreekas, UKs

Keskkonnainfo

Tekstiiltooted

ÖKOLOOGILISED KRITEERIUMID

- 3 põhikategooriat:
  - Tekstiilkiud
  - Protsessid ja kemikaalid
  - Kasutuskõlblikkus
- 40 kriteeriumit
- Kehtivad kuni 10. juuli 2013

Eesmärk:

Edendada eelkõige veereostuse vähendamist seoses tekstiilitootmisahela põhiprotsessidega (sh kiu valmistamine, ketramine, kudumine, silmuskudumine, pleegitamine, värvimine ja viimistlemine)

Enim tooteid Taanis, Rootsis, Itaalias

Täna!

Lisainfo

Pädev asutus www.keskkonnainfo.ee

Euroopa Komisjon <http://ec.europa.eu/environment/ecolabel/>

Roheline Kauplus www.eco-label.com